

НАУКОВА СПІЛЬНОТА

www.spilnota.net.ua

СОРОК ДРУГІ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ДИСКУСІЇ

ISSN 2522-963X

Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

ЮРИДИЧНЕ СПРЯМУВАННЯ

26 листопада 2019 р.

Львів
2019

Сорок другі економіко-правові дискусії (юридичне спрямування): матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. - Львів, 2019.- 170 с.

УДК 330+340 (063)
ББК 65+67я431

ISSN 2522-963X

В збірнику опубліковані доповіді з економічних та юридичних питань, які оприлюднені на сайті www.spilnota.net.ua.

Збірники матеріалів науково-практичних інтернет-конференцій включаються до наукометричної бази даних "PIHЦ/RSCI".

Адреса оргкомітету:
79016, м. Львів, а/с 1621
E-mail: spilnota.net.ua@ukr.net

Оргкомітет Наукової спільноти не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язкове.

4. Дражевська Л. Діяльність органів самоврядування і громадських організацій у Харківській області в 1941-43 рр. / Л. Дражевська // Український засів. – 1993. – № 5(9). – С. 76-94.
5. ДАХО. – Ф. Р. – 3407. – Оп.1. – Спр.4. – Арк.30.
6. Газета «Нова Україна». – 6 червня 1943 р.
7. Скоробагатов А. В. Харків у часи німецької окупації (1941-1943). / А. В. Скоробагатов. - Харків: Прапор, 2004. – 368 с.

*Сухонос Володимир Вікторович
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри конституційного
права, теорії та історії держави і
права Навчально-наукового
інституту права Сумського
державного університету, м. Суми*

СЕРЕДНЬОВІЧНЕ ЧИНОВНИЦТВО ХРИСТИЯНСЬКИХ КРАЇН: ДВІ ОСНОВНІ МОДЕЛІ

Після розпаду Римської імперії особливо складну бюрократичну систему побудувала Візантійська імперія. І тоді, як в західних провінціях римські закони і порядок управління з приходом варварів стали замінюватися германськими, Візантія зберегла і законодавство, і адміністративний устрій попередньої епохи. На Заході римське право стало витіснятися германськими звичаями, у Візантії продовжувалась законодавча діяльність держави, хоча, звичайно, і на ній позначався вплив нових умов життя. У Візантії зберіглося і управління країною за допомогою чиновництва, яке призначалося центральною владою і цілком їй підпорядковувалось. Чиновництво було розділене на класи з різними титулами, і вся система управління відрізнялася великою складністю. Загалом не втрималася лише реформа Діоклетіана, який в провінціях відділив цивільне управління від військового. З плином часу візантійські імператори повернулися до старої римської системи з'єднання в одних руках і військової, і цивільної влади, тобто в кожній області цивільні чиновники були підпорядковані тій же самій особі, яка на цій території стояла на чолі розташованого в ній війська (пізніше він називався стратигом) [3, с. 29].

В основу ієрархії візантійської знаті були покладені не особисті права й родовитість, а службове становище, що, загалом, відповідало вертикальній мобільності візантійського суспільства. Слід також зазначити, що у Візантії не існувало чіткої функціональної відмінності

між державною і придворною службою: особи, що займали чисто придворні посади, виконували й найважливіші державні доручення [4].

На противагу Візантії, в середньовічних західноєвропейських державах формування чиновницьких структур зайняло тривалий період, що розтягнувся на кілька століть.

Першими відомими чиновниками, скоріше за все, були майордоми. На думку відомого історика А. Спаського, попервах майордом завідував усіма чиновниками, що особисто служили королю, та його економічним господарством, так що його посада відповідала нинішній посаді міністра двору [5].

Це свідчить про те, що спочатку управлінський апарат виник на основі господарства палацу, що було відмінною рисою патримоніальної системи управління. При цьому чиновники набиралися з числа особистих слуг правителя, що також було характерно для патримоніальних режимів. Проте, у подальшому виявилися деякі специфічні риси, які відображали своєрідність історичного розвитку країн Західної Європи.

Середньовічний центральний апарат управління мав справу лише з двома основними видами діяльності.

Так, поряд із відправленням правосуддя, тобто діяльності, що приносила прибуток завдяки захисту встановлених в державі прав і привілеїв, чиновництво було зайнято забезпеченням права власності правителя відповідно до феодалного династичного принципу.

Водночас, стосовно здійснення ним влади з метою особистого збагачення роль правителя в суспільстві в цілому була дещо другорядною. Як і будь-яке приватне володіння, королівство в цілому управлялося, виходячи з особистих інтересів володаря. Уявлення про владу як власність викликало неминуче змішання державних і приватних справ, в результаті чого держава не відрізнялася від спадкових «патримоніальних» володінь монарха.

Оскільки право власності, яке поширювалося насамперед на землю, було прямо пов'язане із правом розпоряджатися людьми, що населяли її, ефективність державного управління була спрямована на посилення влади правителя в його власних володіннях. Розпоряджатися власним господарством, бути вільним у виборі, просуванні і звільненні чиновників свого двору, а також отримувати за їхньою допомогою максимальний прибуток від своїх володінь – такими були основні цілі здійснюваних монархами реформ.

Королівський двір залишався центром прийняття рішень, адже саме через нього здійснювалося управління справами короля (принца, князя, герцога). Внаслідок цього чиновники належали до тієї ж категорії приближених, що і слуги у палаці. Спочатку вони були підпорядковані волі свого пана, подібно королівським кухарам, конюхам і лакеям. Однак

згодом вони утворили особливу групу палацового персоналу (секретарі, рахівники, ключники, судді, радники та ін.), яку відрізняли освіта, навички, відповідальні функції і виконавчі повноваження.

Королівства Європи XII – XIII ст., що проводили політику розширення династичних прав, виступали попередниками абсолютних монархій. Але в інших відносинах доабсолютистські держави зберігали свій середньовічний характер. Центральна влада в такій державі залишалася значно обмеженою. Особисті якості феодалного правителя, як і раніше, мали вирішальне значення для ефективного управління [2, с. 55–56].

У XIII ст. ситуація починає змінюватися. Зокрема, у Франції основною лінією розвитку державного апарату була поступова заміна служби за васальними обов'язками службою, що оплачувалася державою і яку несли спеціально навчені чиновники – легісти, знавці законів, що часто походили з неблагородних родин. Інколи легісти навіть були членами королівської ради [1, с. 332].

З кінця XIII ст. у Франції стає звичайною практика продажу посад, що викликає протести в генеральних штатах, головним чином з боку привілейованих станів. Наприкінці XIV ст. і особливо у XV ст. з'являються нові тенденції, серед яких слід назвати тривалість кар'єри і родинні зв'язки, які готували суспільство до сприйняття у майбутньому принципу спадковості посад. У другій половині XV ст. відбувається нове підвищення статусу чиновників. Вони починають отримувати привілеї дворянства. Головний з них – фіскальний привілей [4].

У міру формування абсолютної монархії кількість чиновників у Франції збільшувалася. І якщо на початку XVI ст. їх було близько 8 тис., то в середині XVII – близько 46 тис. осіб [6, с. 111].

Таким чином, якщо східнохристиянський світ, представлений в Візантії, залишив собі у спадок чиновницьку систему стародавнього Риму, то західно-християнська цивілізація в основу формування та функціонування свого чиновництва заклала підвалини варварських патримоніальних монархій, за яких служба монарху та державі не мала особливих відмінностей.

Література:

1. История средних веков : учебник : в 2 т. / [Богданова Н. М., Гуревич А. Я., Сванидзе А. А. и др.] ; под ред. С. П. Карпова. – [6-е изд.]. – М. : Изд-во Моск. ун-та : Изд-во «Печатные традиции», 2008–2008. – Т. 1: Раннее и развитое Средневековье. – 2008. – 681 с. – (Классический университетский учебник).
2. Кабашов С. Ю. Бюрократия. Теоретические концепции : учеб. пособие (ознак. фрагмент) / Сергей Юрьевич Кабашов. – [2-е изд.,

стереотип.]. – М.: Флінта; 2011. – 220 с. [Електронний ресурс] / Фікшнбук. – Режим доступу: <http://fictionbook.ru/static/trials/03/37/39/03373975.a4.pdf>.

3. Кареев Н. И. Учебная книга истории средних веков / Николай Иванович Кареев. – СПб.: Типография М. М. Стасюлевича, 1900. – 236 с.

4. Логвинова Т. В. Духовная жизнь чиновничества: исторический аспект [Електронний ресурс] / Татьяна Викторовна Логвинова // Политическое управление: научный информационно-образовательный электронный журнал. – 2013. – № 03 (06). – Режим доступа: <http://www.pu.virmk.ru/arhiv/2013/03/LogvinovaTV.htm>.

5. Спасский А. А. Лекции По Истории Западно-Европейского Средневековья [Електронний ресурс] / Анатолий Алексеевич Спасский; Bookitut.ru. – Режим доступа: <http://bookitut.ru/Lekczii-po-istorii-zapadno-evropejskogo-Srednevekovjya.html>.

6. Сухонос В. В. Механізм держави і місце самоврядування: дихотомія антиномії і симбіозу в конституційно-правовій парадигмі: [монографія] / Володимир Вікторович Сухонос; [наук. ред. О. В. Скрипнюк]. – Суми: ПФ «Видавництво „Університетська книга”», 2018. – 287 с.

*Третяк Віталія Олександрівна
студентка Київського університету
імені Бориса Грінченка*

НОРМАТИВНЕ РЕГЛАМЕНТУВАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ У ВИХОВАННІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

Сучасний етап суспільного розвитку характерний тим, що політика України спрямовується на входження держави до Європейського Союзу. Триваючі політичні, соціокультурні, інтеграційні та економічні процеси формують передумови удосконалення української педагогічної освіти згідно вимогам Європейського освітнього простору.

У Загальній декларації прав людини (1949 р.) п. 1 ст. 2 мова йде про те, що «Кожна людина повинна мати всі права і всі свободи, проголошені цією Декларацією, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, станового або іншого становища» [1]. Зміст даного документа декларує, що всі люди – чоловіки і жінки – рівні незалежно від статі та інших відмінностей.

З метою забезпечення щасливого дитинства у «Декларації прав дитини» (1959 р.) проголошені права дітей на ім'я, громадянство, любов,

механізмів на рівні законів та підзаконних нормативно-правових актів України.

Література:

1. Алмаші І.М. Реалізація прав людини в Україні: монографія / І.М.Алмаші. – Ужгород: Видавничий центр Закарпатського інституту ім.А.Волошина ПрАТ ВНЗ «МАУП», 2015. – 226 с.
2. Скулиш Є. Шляхи подолання корупції в Україні / Є. Скулиш // Юридичний вісник України. – 2011. – №32. – С. 6 – 7.

ЗМІСТ

ЮРИДИЧНЕ СПРЯМУВАННЯ

Теорія та історія держави і права. Філософія права. Історія політичних і правових вчень

Нечепуренко Богдан Юрійович ПРАВОВЕ ВИРІШЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ.....3

Пуляєвська Марина Євгенівна, Скорик Яна Валеріївна ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ.....5

Скрипниченко Юрій Федорович ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ НА ХАРКІВЩИНІ В 1941-1943 РР.....7

Сухонос Володимир Вікторович СЕРЕДНЬОВІЧНЕ ЧИНОВНИЦТВО ХРИСТІЯНСЬКИХ КРАЇН: ДВІ ОСНОВНІ МОДЕЛІ.....10

Третяк Віталія Олександрівна НОРМАТИВНЕ РЕГЛАМЕНТУВАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ У ВИХОВАННІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ.....13

**Конституційне право. Конституційне процесуальне право.
Міжнародне право**

Maxurov Aleksey Anatolyevich COORDINATING LAWS IN THE CURRENT LAW OF THE ISLAND OF MEN.....18

Коробка Ярослав Васильович ДО ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....19

Олещук Ольга Святославівна ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА.....22

Піть Ігор Юрійович ДО ПИТАННЯ АНТИДИСКРИМІНАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПРАВ ЛГБТ-СПІЛЬНОТ.....25